

Nr 52.

Ankom till riksdagens kansli den 23 juli 1914 kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring av § 7 i avlöningsreglementet för tjänstemän vid telegrafverket. (4:e avd.)

I en till riksdagen avlåten, till statsutskottets förberedande behandling remitterad proposition, nr 66, av den 13 maj 1914 har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att besluta sådan ändring av § 7 i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid telegrafverket av den 11 oktober 1907, som framgår av det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till kungörelse i ämnet.

Beträffande den i ärendet lämnade utredningen får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Förevarande framställning åsyftar i främsta rummet att åvägabringa rättelse i det förhållandet, att de ändringar i 1907 års avlöningsreglemente för tjänstemän vid telegrafverket, vilka vidtogos vid 1912 års riksdag, begränsades till en förhöjning av vissa avlöningsförmåner utan att samtidigt motsvarande höjning av pensionsunderlagen kom till stånd. Förslaget innebär emellertid även förändrade bestämmelser i avseende å pensionsålder och beräkning av tjänstår för pension. Slutligen hava nya övergångsbestämmelser föreslagits.

Det föreliggande förslaget har från utskottets sida icke föranlett någon erinran annat än i fråga om övergångsbestämmelserna, vilka enligt förslaget äro av följande lydelse:

»Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1915; dock skola beträffande de tjänstemän, som före utgången av år 1914 förklarar, att de icke önska underkasta sig bestämmelserna i densamma, fortfarande gälla föreskrifterna i § 7 i avlöningsreglementet den 11 oktober 1907.

Utskottets
yttrande.

För övriga tjänstemän, som den 1 januari 1913 innehade ordinarie befattning vid telegrafverket, skall pension, som efter den 1 januari 1915 utbetalas till dem, beräknas så, som hade de i mom. 3:o här ovan angivna pensionsunderlag varit gällande från och med 1913 års ingång.

Tjänsteman, som den 1 januari 1913 innehade befattning såsom telegrafist samt före den 1 januari 1915 på grund av hittills gällande bestämmelser erhållit avsked från denna befattning tidigare än vid uppnådda sextio levnadsår, skall, sedan hon uppnått nämnda levnadsålder, erhålla pensionsfyllnad av telegrafverkets medel till sådant belopp, att summan av de till henne från telegrafverkets pensionsinrättning och från telegrafverket utgående pensionerna motsvarar vad hon skulle ägt uppbära, därest hon kvarstått i tjänst såsom telegrafist till uppnådda sextio levnadsår.»

Avfattningen av första stycket har icke givit anledning till någon anmärkning.

Beträffande däremot förslaget att de nya pensionsunderlagen skola tillämpas å alla tjänst innehavare, som avgått eller avgå under åren 1913 och 1914, i avseende å de pensioner, som utbetalas efter ingången av år 1915, skulle ett bifall till Kungl. Maj:ts framställning i denna del, även om därigenom icke skulle förorsakas någon utgift, vilken rätteligen bort drabba telegrafverkets utgiftsstat för åren 1913 och 1914, likväl stå i strid med den hittills städse tillämpade grundsatsen, att förbättring av en viss tjänstemannagrups pensionsförmåner icke får verka till motsvarande förhöjning av pensionerna för de tjänst innehavare, som avgått före de nya bestämmelsernas trädande i kraft. På grund härav och ehuru utskottet icke vill fränkänna den till stöd för förslaget åberopade billighetshänsynen en viss betydelse, har utskottet ej kunnat biträda Kungl. Maj:ts framställning i denna del.

Av nu anförda skäl har utskottet ej heller kunnat förorda bifall till det i tredje stycket av förevarande stadgande gjorda förslaget om förhöjd pension för vissa telegrafister efter uppnådd 60 års levnadsålder.

Utskottet får sålunda hemställa,

att riksdagen må besluta sådan ändring av gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid telegrafverket den 11 oktober 1907, som framgår av bifogade förslag till kungörelse i ämnet (Bil. A.).

Stockholm den 23 juli 1914.

På statsutskottet vägnar:

F. CL:SON WACHTMEISTER.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar greve *F. Cl:son Wachtmeister*, *S. H. Kvarnzelius*,
O. Jonsson, *H. F. Lamm*, greve *Ph. O. L. Klingspor*, *O. M. Strömberg*, *A. N. Hahn*,
A. Åström, *I. E. G. Svensson*, *C. I. Asplund* och *J. S. Almer* samt
från andra kammaren: herrar *K. V. Rydén*, *G. Odqvist*, *N. E. Lindberg*, *A. Wik-*
lund, *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *J. Olofsson* i Digernäs, *A. P. Gustafsson* i Örebro,
A. Andersson i Råstock, *E. F. Hellberg*, *A. R. Lundblad*, *J. Pålsson* och *J. Andersson*
i Stårte.

Bil. A.

Förslag

till

kungörelse angående ändring av § 7 i avlöningsreglementet för
tjänstemän vid telegrafverket den 11 oktober 1907.

§ 7.

1:o. Rätt till pension vid avgång från tjänst tillkommer vid telegrafverket anställd tjänsteman enligt nedan angivna bestämmelser.

2:o. Generaldirektör, vilken i minst 12 år innehaft generaldirektörs förordnande, skall vara berättigad att i pension uppbära 6,000 kronor. Om generaldirektör, innan han uppuår 12 tjänstår, antingen på grund av sjukdom befinnes till nöjaktig vidare tjänstgöring oförmögen eller ock utan egen begäran nödgas avgå från sin befattning, utan att på grund av tjänstefel hava förverkat densamma, skall han vara berättigad att i pension uppbära 5,000 kronor, då avgången sker före eller vid 6 tjänstår, samt 5,500 kronor, där avgången sker efter 6, men före 12 tjänstår.

Pensionen utgår av telegrafverkets medel; dock att, därest generaldirektören är delägare i telegrafverkets pensionsinrättning och vid avgång från ämbetet är berättigad till pension från nämnda pensionsinrättning, av telegrafverkets medel skall utgå allenast det belopp, varmed honom från pensionsinrättningen tillkommande pension understiger vad han, enligt vad förut nämnts, är berättigad att i pension uppbära.

Såsom pensionsavgift skall å det för generaldirektören bestämda arvodet avdragas, därest han icke är delägare i telegrafverkets pensionsinrättning, ett årligt belopp av 360 kronor, och, om han är delägare i pensionsinrättningen, den del av detta belopp, som han ej har att betala i årlig avgift till nämnda inrättning.

3:o. För övriga tjänstemän skall pensionsunderlag beräknas till följande belopp:

5,600	kronor	för	byråchef och professor;
5,000	»	»	linjedirektör, telefondirektör och telegrafdirektör av 1:a lönegraden;
4,600	»	»	sekreterare, kamrerare, sekreterare och aktuarie, byråingenjör, förrådsintendent, byråkontrollör och telegrafdirektör av 2:a lönegraden;
4,200	»	»	kommissarie av 1:a lönegraden;
4,000	»	»	linjeingenjör och verkstadsingenjör;
3,900	»	»	övriga byråtjänstemän och kontorschef vid verkstaden;
3,600	»	»	kommissarie av 2:a lönegraden och kontrollör av 1:a lönegraden;
3,300	»	»	kommissarie av 3:e lönegraden och kontrollör av 2:a lönegraden;
3,000	»	»	kommissarie av 4:e lönegraden;
2,700	»	»	assistent och materialförvaltare vid verkstaden;
2,500	»	»	verkmästare vid verkstaden;
2,300	»	»	förrådsbokhållare;
1,900	»	»	linjemästare;
1,800	»	»	kommissarie av 5:e lönegraden;
1,600	»	»	» » 6:e » och föreståndare för katalogexpeditionen;
1,500	»	»	kommissarie av 7:e lönegraden, telegrafist, vaktföreståndare och kassör av 1:a lönegraden;
1,400	»	»	kontorsskrivare och linjeförman;
1,300	»	»	kassör av 2:a lönegraden;
1,200	»	»	bokhållare, reparatör och stationsförman;
1,000	»	»	interurbantelefonist, stationsbiträde och vaktmästare.

4:o. Pension är till sitt belopp antingen *hel* eller *avkortad*.

Hel pension utgör samma belopp som det för tjänstinnehavaren i mom. 3:o angivna pensionsunderlag; dock skall för tjänstinnehavare, som under kortare tid än fem år innehaft den tjänst, från vilken avgång äger rum, beloppet av *hel* pension utgöra en femtedel av sammanlagda beloppen av de högsta pensionsunderlag, vilka under vart och ett av de senast förflutna fem åren varit för tjänstinnehavaren gällande; och skall, därest sådan tjänstinnehavare under någon del av nämnda tid, utan att tillika innehava tjänst vid telegrafverket, innehaft annan stats-tjänst, med vilken rätt till pension är förenad, pensionsunderlag beräk-

nas jämväl för den tid, sådan tjänst innehafts, och därvid tillämpas de i 3 § av lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension den 11 oktober 1907 givna föreskrifter.

Avkortad pension utgör viss del av hel pension och beräknas på sätt i mom. 7:o här nedan föreskrives.

Pensionen utgår dels från telegrafverkets pensionsinrättning enligt det för denna inrättning gällande reglemente, dels ock med erforderligt fyllnadsbelopp av telegrafverkets medel.

5:o. Rätt att komma i åtnjutande av *hel* pension inträder:

a) för *manliga* tjänstemän vid uppnådda sextiofem levnads- och trettiofem tjänstår, dock att sådan rätt inträder:

för tjänstemän i telegrafstyrelsen vid sextiosju levnads- och trettiofem tjänstår;

för linjemästare, linjeförmän och reparatörer vid sextio levnads- och trettiofem tjänstår;

för verkmästare vid verkstaden vid sextio levnads- och trettio tjänstår;

b) för *kvinnliga* tjänstemän vid sextio levnads- och trettio tjänstår, dock att sådan rätt inträder för interurbantelefonister vid femtiofem levnads- och trettio tjänstår.

6:o. Skyldighet att avgå från tjänsten inträder:

a) för samtliga tjänstemän vid uppnående av den i mom. 5:o stadgade levnadsålder, Kungl. Maj:t eller telegrafstyrelsen, om det tillkommer telegrafstyrelsen att utfärda avskedet, likväl obetaget att låta anstå med detsamma, därest och så länge den pensionsberättigade prövas kunna i befattningen på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna, dock icke i något fall längre än till fyllda sjuttio år;

b) för tjänsteman, som icke uppnått den i mom. 5:o stadgade levnadsålder, då han, efter att under fem på varandra följande år i följd av sjukdom, vanförhet eller lyte varit ur stånd att tjänstgöra, finnes vara för framtiden oförmögen till tjänstgöring; samt

c) för tjänsteman, som träffats av olycksfall i tjänsten, där olycksfallet finnes för framtiden medföra oförmåga till tjänstgöring.

Befinnes tjänsteman vara av sjukdom eller minskad arbetsförmåga urståndsatt att på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina tjänstäligganden, och har han tillika antingen, där enligt mom. 5:o rätt till hel pension inträder vid sextiosju levnadsår, uppnått en levnadsålder av minst sextiofem år, eller, där enligt samma mom. rätt till hel pension inträder vid sextiofem år, uppnått en levnadsålder av minst sextio år, äge Kungl. Maj:t, uppå därom av telegrafstyrelsen gjord framställning, förklara sådan tjänst innehavare skyldig att avgå från tjänsten.

7:o. Vid avgång från tjänst av anledning, som i mom. 6:o c) sägs, utgår hel pension med enahanda belopp, som det vid tiden för olycksfallet för tjänstinnehavaren gällande pensionsunderlag.

Har tjänsteman, som avgår på grund av någon av övriga i mom. 6:o intagna bestämmelser, uppnått det i mom. 5:o för rätt till hel pension stadgade antal tjänstår, utgår även till den tjänsteman hel pension; i annat fall vare han, därest tjänstårens antal icke understiger tio, berättigad erhålla pension till *avkortat* belopp i förhållande till det mindre antalet tjänstår; dock att vid avgång från tjänst av anledning, som i mom. 6:o b) sägs, pensionen icke i något fall må understiga sjuttiofem procent av hel pension. Tjänstinnehavare, som vid uppnåendet av den i mom. 5:o för rätt att komma i åtnjutande av hel pension stadgade levnadsålder icke kan räkna tio tjänstår och alltså icke då är berättigad till erhållande av pension, må icke heller sedermera komma i åtnjutande av sådan, även om han på grund av stadgandet i mom. 6:o a) tillåtes att kvarstå i tjänsten efter nämnda levnadsålders inträde.

8:o. Rätt till fyllnadspension tillkommer ej den, som blivit från tjänsten avsatt eller för fel eller försunlighet från tjänsten skild, ej heller den, som vid avgång från tjänsten icke är svensk medborgare. Har pensionstagare blivit dömd till förlust av medborgerligt förtroende eller till, i stället för avsättning, straff enligt 2 kapitlet 17 § strafflagen, skall, efter det sådant beslut vunnit laga kraft, fyllnadspensionen anses förverkad.

9:o. Tjänstår för erhållande av pension beräknas icke allenast för tid, under vilken tjänstinnehavaren innehaft tjänst vid telegrafverket, utan även för tid, under vilken han innehaft annan statstjänst eller haft extra ordinarie anställning eller förordnande i statens tjänst eller ock anställning vid enskilt telefontät, som av telegrafverket övertagits. Vid sådan tjänstårsberäkning skall avdrag göras för tid, under vilken ledighet från tjänsten ägt rum av annan anledning än semester, sjukdom, offentligt uppdrag, resa, som med vederbörligt tillstånd företagits till egen utbildning, eller fullgörande av uppdrag såsom fullmäktig eller revisor vid telegrafverkets pensionsinrättning.

10:o. Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1915; dock skola beträffande de tjänstemän, som före utgången av år 1914 förklarats, att de icke önska underkasta sig bestämmelserna i densamma, fortfarande gälla föreskrifterna i § 7 i avlöningsreglementet den 11 oktober 1907.